

theke = pušica), „Brachitecium populeum“ (iz brachys = kratek in pa theke), „Leucodon sciuroides“ (leukos = bel in odous = zob; sciurus = veverica); „Pterigynandrum filiforme“ (pterix = peruta, gyne = ženska, aner = mož), „Neckera complanata“ (po Neckeru prirodoslovcu), „Frullania dilatata“ (po Frullani), „Radula complanata“ (radere = praskati, strgati), oba na deblih, in „Madotheca platyphylla“ (mados = plešast), ki nekatera debela kakor s plaščem ogrinja; na vejah pa zapaziva: „Ulota crispula“ (oulos = runjav).

Došla sva k Češniškim njivam, kjer je skalovje na obeh straneh pota. Tukaj najdeva: „Leskea polycarpa“ (po profesorji Bogm. Leske), „Amblystegium serpens“ (amblys = top in stegae = pokrovček), „Eurhynchium praelongum“, „Rhynchostegium murale“ (rhynchos = kljun) in „Rhynch. rusciforme“, „Plagiothecium“ (plagios = pošev), „sylvaticum“, „Fissidens bryoides“ (fissus = razklan), „Hypnum molluscum“, ki v velikih plahtah kamenje pokriva.

Na desni strani pota, kjer skalovje preneha, so namešani pod grmovjem: „Weisia viridula“ (po prirodoslovcu Weisu), „Atrichum undulatum“ (a = brez in thrix = las), „Polytrichum aloides“ (polys = mnogo), „Politr. urnigerum“, „Politr. juniperinum“, „Bartramia pomiformis“ (po William Bartramu), „Dicranum scoparium“ (dicranos = dvovilčen) in „Bryum capillare“.

(Konec prihodnjič.)

Podučne stvari.

Postava zoper pijančevanje.

Med predlogami, ki jih je ministerstvo v obravnavo unidan izročilo zbornici poslancev na Dunaji, nahaja se ena, ki zadeva določbe, kako bi se ubranila pijanost. Postava ta zadeva le Galicijo (Poljsko).

Vzrok tej postavi je, da se v Galiciji čedalje bolj in tako strašno razširja pijančevanje, da je vlada prisiljena, vsaj nekoliko ovir postaviti tej razuzdanosti. Pijanec je že od nekaj v Galiciji bilo toliko, da že poprejšnje čase je bilo ostrejših naredeb zoper pijančevanje potreba; al vse te naredbe so dozdej premalo izdale; zato treba zdaj popolne posebne postave za vso to deželo.

Posebne razmere so v tej zadevi v Galiciji. Sin podedva po svojem očetu nagon k pijanosti; krčmarji judje pa mu strežejo z žganjicami tudi na upanje. Tako si pijanec čedalje več dolgov na glavo nakoplje, od katerih mora velike obresti (činže) odrajtovati, plačilo zagotoviti z menjicami itd. Ko se je dolg tako narastel, da jud vidi, da ne sme brez škode svoje pijancu več zaupati, ga pa na kant dene. Zato vsako leto veliko kmetov ob svoje posestvo pride. Izvedelo se je, na priliko, med drugim, da en dolg z 20 gold. je v treh letih narastel na 1000 gold.!

Cilj nameravane postave je po takem dvojin: 1) ustanoviti kazni zoper pijančevanje in 2) na civilnopravni poti ubraniti nevarnosti, ki jih naključijo dolgovni pijancev.

S postavo se sicer ne daje morála in čedno življenje ljudem v srca cepiti, vendar poskušnja je, če mogoče vsaj s silo doseči, kar z lepa ne gré, če tudi je žalostno, da se ljudstvo tako zelo spozabi, da mora postava ovirati razuzdanost, po kateri se človek še bolj poživini, kakor živina sama. Vendar bi skoro rekli, da postava zoper pijančevanje bi ne samo v Galiciji, ampak v vsaki deželi bila ne le koristna, temuč žalibog! tudi potrebna.

Ozir po domovini.

Popotne črtice.

Spisal političen sitnež.

(Dalje.)

Zavoljo pregoste megle nisem zagledal Semiča, predno nisem bil že skoro v sredi vasi. Ozrem se po strani in zagledam strmeč prvo posebnost tega kraja, namreč nad štacuno tablo s sledečim napisom: „*Šte fan Der Ganc Gemiste Ware, handlung.*“ O preblazena kultura! Pogledam napis še drugič, tretjič, si brišem očala al — ni drugače: napis je natančno tak. Za Boga! kaj je moža napotilo bahati se s tako nemščino! Ali ni v Semiču nikogar, ki bi mu naredil pošten in pravilen slovensk (ali, če že ni drugač, nemšk) napis! Držim že skoro za kljuko, da bi mu jaz sam ponudil se za to samaritansko delo, kar zagledam na drugi strani cerkve visoki zvonik, v katerem bije ura tri. Urno pogledam jaz na svojo, s katero se lahko baham, da natančno gre, a moja kaže štiri. „Vraga, mi je li zbezljala?“ — si mislim — „ali pa so Semičani v času za celo uro — zadej?“

Nerešivši te zastavice sem že stopil čez prag dekanijskega poslopja, kamor me je vleklo že davno mi dano prijazno povabilo. Kako sem bil sprejet, tega ne bom obširno popisoval; le to naj bo ob kratkem rečeno, da smo bili zopet popolnoma svoji pri svojih, in da je izvrstni „semičan“ različnih barv obilne solze veselja pretakal. Pozno smo se ločili in šli počivat. Kar se mene tiče, gotovo nisem slabše in mirnejše spaval, kakor malo dni prej tū gospod škof. Zbudim se, ko zvon sedem zazvoní. Urno sem na nogah in se jamem napravljati, ker mi je bilo žal za juterni zrak. Komaj pa sem na pol oblečen, že stopi vljudni gospod dekan v sobo z vprašanjem: „Boste li tako zgodaj vstali?“ — „Zgodaj?“ ga zavrnem jaz, „saj je že sedem zvonilo!“ — „Hehe“, pa se mi nasmeje, „le poglejte na svojo uro, če gre dobro.“ Jaz pogledam na svojo uro, a ta kaže — še le šest. „Kako je to?“ vskliknem na pol glasno, „je li ura moja znorela? Včeraj je kazala štiri, ko je tu tri bila, danes pa kaže šest, ko tū že sedem zvoní.“ — „Je že dobra vaša ura“ — spregovori gosp. dekan, in ko ga debelo gledam, pojasnuje dalje: „Pri nas je taka. Ljudje ne gredó na delo prej, ko zaslišijo zvon, ki naznanja sedmo uro. Zvečer pa ne boste zopet čez sedmo uro nikogar na polji obdržali. Naš cerkovnik pa je zvit mož in jih dobro za nos vodi. Zjutraj namreč porine kazalec za eno uro naprej, in tako gredó ljudje prej na delo, popoldne pa za eno uro ali prav za prav za dve uri nazaj, da ljudje dalje delajo. Tako gre naša ura vsaj v poletnem času samo ponoči ali ob deževnih dnevih prav.“ Po tem pojasnilu je bila čast moje ure rešena in občudovajoč bistroumnost cerkovnikovo, ki na ta način ljudi — če tudi le v njihov lastni prid — za nos vodi, dokončam svojo toaleto, za popotnega človeka, se ve da, priprosto; na to pa se podam doli, ker mi je gospod dekan naznanil, da me čaka prav gorensk zajutrek. In res! Umna kuharica nam je napravila — žgancev s kislim zeljem. Teh res nisem pričakoval, zato sem se pa tudi sprivil nad-nje, kakor lačen volk. Kaj je kava, kaj še tako dober liker, kaj befsteak proti poštenim gorenskimi žgancem!

Po zajutreku se podamo malo po okolici. Pri tej priliki zapazim, da vinska letina bo le revna, ker sta mraz in palež grozdju zelo škodovala. Pogled po vinogradih nas nič kaj ne razveseljuje, pač pa izvrstni humor gospoda dekana, s katerim se podam v zvonik, s katerega je krasen pogled proti jugu. Zvonik je precej